

Crimele lui Stalin

Raportul Secret al lui Hrușciiov
la Congresul al XX-lea al P.C.U.S.

C
O
L
E
C
T
'
I
A

*Dosarele
Comunismului*

MC
Editura
Mica Valahie

Crimele lui Stalin

COLECȚIA

DOSARELE COMUNISMULUI

Nr. 1

Coordonator: Vladimir Zodian

Crimele lui Stalin

Raportul Secret al lui Hrușciov
la Congresul al XX-lea al P.C.U.S.

Cuvânt înainte de Gheorghe Buzatu

**Studiu introductiv, note și glosar
de
Vladimir Zodian și Gheorghe Neacșu**

Ediție îngrijită de Mariana Heroiu

MC

MICA VALAHIE

București

2013

Ilustrația de pe copertă:
Stalin (medalion), încadrat de șefii N.K.V.D.:
Genrikh Yagoda (1934-1936), Nikolai Ejov (1936-1938) și
Lavrenti Beria (1938-1953).

ISBN: 978-606-8304-27-4

Editura Mica Valahie

Tel. 0722.33.99.84, 021-642.51.02

Email: micavalahie@yahoo.com

Web: www.micavalahie.ro

CUVÂNT ÎNAINTE

de Gheorghe Buzatu

Prin grija istoricilor Vladimir Zodian și Gheorghe Neacșu, Editura *Mica Valahie* inițiază Colecția ***Dosarele comunismului***. Așa după cum era de așteptat, respectiva colecție debutează cu ***Crimele lui Stalin***, astfel cum ele se desprind dintr-un document fundamental provenind din *interiorul* sistemului comunist. Este vorba despre celebrul ***Raport Secret*** al lui Nikita Sergheievici Hrușciiov, prezentat de acesta într-o ședință “de taină” a Congresului al XX-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice din februarie 1956 și care, deci, la peste 50 de ani din momentul difuzării sale, nu s-a bucurat de atenția vreunei edituri românești, care să-l pună la dispoziția publicului cititor. Este adevărat însă că, de îndată după cel de-al XX-lea Congres al P.C.U.S., prin grija conducerii comuniste de la București, ***Raportul*** lui Hrușciiov a fost tradus în limba română și a beneficiat chiar de o poziție adecvată, adică de “Uz intern”, ceea ce a însemnat că a avut o circulație extrem de limitată, cititorul obișnuit mulțumindu-se, în schimb, cu extrase din ***Raport*** incluse în unele lucrări străine de istorie¹ ori, mai degrabă, apelând la edițiile occidentale ale ***Memoriilor*** lui Hrușciiov², traduse și acestea

---

¹ Cf. Roy Medvedev, *Le Stalinsme. Origines, histoire, consequences*, Editions du Seuil, Paris, 1972.

² Vezi: ***Khrushchev Remembers: The Last Testament***, edited by Strobe Talbott, Boston, Little, Brown and Co. / A Bantam Books, 1974. Volumele au fost prefațate de Edward Crankshaw, cunoscutul biograf al lui Hrușciiov (cf. ***Khrushchev A Career***, New York. *The Viking Press*, 1966). Este simptomatic că, în Rusia, ***Memoriile*** lui Hrușciiov nu au fost editate integral decât între anii 1991 și 1995, prin eforturile cunoscutei publicații de specialitate “*Vaprosî istorii*”, iar în volum, cu o prefață a fostului lider comunist, profesorul Serghei Nikitici Hrușciiov, cu totul recent (cf, N.S.

prin grija și pentru uzul exclusiv al “forurilor superioare” de la București prin anii '70, ori la diverse antologii și colecții străine de documente privind lumea comunistă.

Așa după cum a observat jurnalistul britanic David Crankshaw, care a fost și a rămas cel mai avizat biograf al lui Nikita Sergheievici Hrușciov, acesta, promovată pe linie de partid și de stat prin voința însăși a lui Iosif Visarionovici Stalin și selectat tot de el între posibیلی săi succesori la Kremlin, și-a pregătit în chip spectaculos “**ceasul**” în istoria U.R.S.S. și a lumii. El a fost marcat de organizarea Congresului al XX-lea al P.C.U.S. între 14 și 25 februarie 1956 și de Raportul Secret³ prezentat în fața delegaților, ambele constituind un punct crucial în dezvoltarea și combaterea cultului personalității lui Iosif Visarionovici Stalin, “Țarul roșu”⁴, și în abandonarea “canoanelor leniniste” ale Kremlinului⁵. Potrivit specialiștilor în domeniul kremlinologiei, în dimineața de 25 februarie 1956 a Congresului al XX-lea la Moscova a explodat realmente o bombă prin intervenția lui Nikita Sergheievici Hrușciov, care, în “sesiune închisă”, deci fără participarea invitaților de onoare de peste hotare ai partidelor comuniste și muncitorești “frățești”, a citit documentul intitulat **DESPRE CULTUL PERSONALITĂȚII ȘI CONSECINȚELE SALE**⁶. Acesta

---

Hrușciov, *Vospominaniia. Izbraniia fragmentî*, Izdatelstvo Vagrius, Moskva, 1997).

³ Cu același prilej, în deschidere, Nikita Sergheievici Hrușciov, ca Prim - Secretar în funcție, a expus obișnuitul raport asupra activității P.C.U.S. după ultimul congres - octombrie 1952 (cf, Leonard Schapiro, *The Communist Party of the Soviet Union*, Random House, New York, 1960, p. 558 și următoarele).

⁴ Cf. Yuri Krotkov, *The Red Monarch. Scenes from the Life of Stalin*, W.W. Norton and Co., New York, 1979.

⁵ Edward Crankshaw, *op. cit.*, pp. 227-228.

⁶ Vezi Leonard Schapiro, *op. cit.*, p. 560; Michell Heller, Aleksandr Nekrich, *L'utopie au pouvoir. Histoire de l'U.R.S.S. de 1917 à nos jours*, Paris, Calmann-Levy, 1982, p. 441 și următoarele; Giuseppe Boffa,

este chiar faimosul **Raport Secret**, editat acum integral în limba română, după textul care, așa cum s-a precizat, la sfârșitul anilor '60, a circulat în înaltele sfere de partid și de stat din România.

Consecințele intervenției lui Nikita Sergheievici Hrușciiov au fost extraordinare. Michel Heller și Aleksandr Nekrich, deja menționați, au consemnat în **Istoria** lor: **“Raportul lui Hrușciiov [...] fu cunoscut rapid în toată țara [în U.R.S.S.]. Îmbogățit cu intervențiile delegaților [la Congres], el fu în întregime și pasionant dezbătut la reuniunile locale ale partidului. Obiectivul dezbaterilor deveni nu numai Stalin și crimele sale, ci, de asemenea, și sistemul sovietic luat ca atare”**⁷. Revenim, precizând că efectele intervenției lui Nikita Sergheievici Hrușciiov, “măsurată” de observatori în ... 20.000 de cuvinte⁸, le putem aprecia a fi fost de-a dreptul incalculabile, pentru evoluția U.R.S.S. și - de ce nu ? - chiar pentru prăbușirea imperiului comunist bolșevic în 1991. Ceea ce până în februarie 1956 era atât de bine cunoscut, din mărturiile tragice ale milioanei de supraviețuitori ai *Gulagurilor* de pe cuprinsul U.R.S.S., ori din Europa Est - Centrală și Asia de Est și Sud - Est, subjugate de *Armata Roșie* și N.K.V.D. / K.G.B. după cel de-al Doilea Război Mondial, ori din informațiile capturate pe cele mai diverse căi de Washington și Londra, Paris, Roma și Bonn, a fost *după aceea* dezvăluit oficial de către - surpriză! - cel mai înalt personaj din ierarhia Kremlinului de după moartea misterioasă a lui Stalin⁹ ...

Istoriia Sovetskogo Soiuză, II, Izdatelstvo “Mejdunarodnîie otnoșeniia”, Moskova, 1990, p. 438 și următoarele.

⁷ Michel Heller, Aleksandr Nekrich, *op. cit.*, p. 442.

⁸ Edward Cranskshaw, *op. cit.*, p.228.

⁹ Cf. A. Avtorkhanov, **Stalin assassiné (Le complot de Béria)**, Press de La Renaissance, Paris, 1980, *passim*.

Stupoare! Este un cuvânt care nu reflectă întocmai realitatea... Fundamental a fost însă faptul că **începutul se consumase**: Prăbușirea mitului despre *Raiul comunist*, transformat într-o clipită în **mai mult decât Iadul ...** Iar, peste decenii, prin eforturile istoricilor de pretutindeni, în cel mai cumplit carnagiu al secolului și, mai mult, al tuturor veacurilor laolaltă! De la un capăt și până la altul al existenței U.R.S.S. și al țărilor satelite, din 1917 și până în 1991: **Holocaustul roșu**, soldat cu aproximativ 100.000.000 de morți¹⁰. Nu numai de pe cuprinsul fostei U.R.S.S., ci de pe întreg mapamondul. Din păcate, dintre români, de asemenea. Și în decursul unei lungi perioade (1940-1989), dar cu consecințe imposibil de evaluat încă. Nu numai pentru noi. Ci în ceea ce privește umanitatea însăși.

Într-un asemenea context, al investigațiilor strict științifice și al chestionărilor obsedante de genul *ce s-a întâmplat realmente, care au fost proporțiile și cum de a fost posibil ?*, trebuie apreciată apariția acestui volum, intitulat cât se poate de sugestiv - **CRIMELE LUI STALIN**.

Iași, 28 septembrie 1998

---

¹⁰ Vezi Stéphane Courtoise și colaboratorii, *Cartea neagră a comunismului. Crime, teroare, represiune*, Editura Humanitas / Fundația Alianța Civică, București, 1998, p. 11; Florin Mătrescu, *Holocaustul roșu*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Făt Frumos, București, 1998, pp. 111-117 (se indică aproximativ 150.000.000 de morți).

STALIN, “MAREA TEROARE” ȘI CRIMELE COMUNISMULUI

“Problema luptei – nu trebuie examinată sub unghiul dreptății, ci al cerințelor momentului politic, sub unghiul necesităților politice ale partidului în fiecare moment dat”.

I.V. Stalin

Câți dintre oamenii generațiilor anilor '30, '40, '50 n-au venerat tablourile idilice cu Stalin și Lenin, câți n-au pronunțat cu sfială sau teamă numele “*Părintelui popoarelor, bunului, atotștiutorului, înțeleptului iubitor de lumină și dreptate, genialului arhitect*” de la Kremlin? Câți pictori, savanți, înțelepți ai lumii nu l-au slăvit? Câți democrați de astăzi n-au anatemitizat și mințit “masele” în spiritul lui? Mărturisim că aceste întrebări ne dor. Mărturisim că multe din jumătățile de răspunsuri pe care le primim încă, le considerăm fie prostie, fie lașitate, fie ignoranță ori disculpare. De aceea ne-am hotărât, la un moment dat, să-i dăm cuvântul lui Nichita Sergheievici Hrușciiov, publicând pentru prima dată, în volum, în limba română celebrul **Raport Secret** la Congresul al XX-lea al P.C.U.S., din februarie 1956, împreună cu fragmentul din **Memorii** ale aceluiași autor.

Tinerețea revoluționară a unui semiintellectual demonic

Cel mai mare tiran al secolului XX – și poate cel mai crud și mai subtil dintre despoții istoriei – s-a născut, la 21 decembrie 1879, într-o provincie țaristă, undeva în Gruzia, pe lângă orașelul Gori, ca fiu al muncitorului Vissarion Djugașvili și al Ecaterinei. “*Emigranții gruzini la Paris* – își